OPPLAND BONDELAG

Oppland Fylkeskommune
Postboks 988
2626 Lillehammer
Norge

Vår saksbehandler	Vår dato	Vår referanse
Ola Råbøl	20.06.2013	13/00745-8
61 05 18 02	Deres dato	Deres referanse

Valle Videregående skole – innspill til framtidig tilbud om naturbruksutdanninga samt plassering av skolen / deler av skolen

Oppland Bondelag vil berømme det arbeidet og den innsatsen Oppland Fylkeskommune har gjort de siste årene med tanke styrking av, og rekruttering til, naturbruksutdanninga. Vi vil i første rekke trekke fram

- RULL-prosjektet og de satsingene som ble gjort der, spesielt utviklingen og tilbudet om voksenagronomutdanning
- Satsingen og opprustingen av Valle Videregående skole, der vi forstår at det er avsatt/bevilget ca kr 100 mill til vedlikehold, fornying og utvikling av bygningsmassen på skolen.

Opprustinga av Valle

Vi er kjent med at det er satt i gang en forstudie i forbindelse med opprustinga av Valle og at denne forstudiegruppen i første rekke skal avklare og komme med tilrådinger om en helhetlig plan for rehabilitering og nybygg på Valle vgs.

Oppland Bondelag har deltatt på møter på Valle og også hatt møte med prosjektleder i forstudiegruppa, slik at vi er kjent med en del av de problemstillingene som diskuteres og som det arbeides med i dette forstudiet.

Vi er kjent med at ett av spørsmålene det brukes mye tid på, er plassering av bygningsmassen og fjøs, og at det er tre alternativer med i vurderingen.

1. Valle fortsetter og bygges ut på Lena uten Presteseter, men eventuelt da med mer areal som erstatning.
2. Valle flyttes helt og holdent med alle funksjoner til Presteseter hvor det bygges ny skole etc.
3. Valle fortsetter som i dag med delt løsning med Presteseter.

Bondelagets Servicekontor AS

Postadresse:	Besøksadresse:	Telefon:		E-postadresse:
Kirkegata 70	Skogbrukets Hus, Kirkegata 70	61051800		oppland@bondelaget.no
2609 LILLEHAMMER	2609 LILLEHAMMER			
Oppland Bondelag	**Org.nr.:** 939678670	**Bankkonto:**	2010.09.31533	**Internett:**
Bondelagets Servicekontor AS	**Org.nr.:** 985063001 MVA	**Bankkonto:**	8101.05. 91392	http://www.bondelaget.no/oppland/

Vår dato	Vår referanse
20.06.2013	13/00745-8

Vurderinger - innspill fra Oppland Bondelag

Styret i Oppland Bondelag har med utgangspunkt i satsingen på Valle samt de utfordringene som ligger i rekruttering til framtidig naturbruksutdanning / agronomutdanning, hatt en diskusjon om hva som er avgjørende for en framtidig og attraktiv naturbruksutdanning.

Her er noen av de forholdene som var oppe i diskusjonen uten at vi har fullgode svar på alle problemstillingene. Vi mener likevel det er momenter som bør tas med i vurderinga når en nå skal ruste opp Valle Videregående skole:

Målgruppe for utdanninga:

Naturbruksutdanninga / agronomutdanning er en del av den videregående skolen, altså elever i alderen 16-19 år. Oppland Bondelag tror, uten at vi har dokumentasjon på dette, at flertallet av de som velger naturbruksutdanning ikke nødvendigvis er framtidige bønder, men like mye elever som velger andre linjer enn agronom og elever som vil videre på grønn utdanning; på høgskoler, universitet.

Oppland Bondelag tror ikke målgruppen for den videregående naturbruksutdanningen først og fremst er de som har bestemt seg for å bli bonde, selv om dette også er en del av elevgrunnlaget. Det er svært få som tar over og blir bønder som 20-åringer. Derfor er det mange av de framtidige bøndene som velger en annen utdanningsretning, jobber med noe helt annet noen år. Da tiden kommer for å overta gården, ønsker de et godt og kompakt tilbud om agronomutdannelse.

Etableringen av voksenagronomkurset og oppslutningen om dette tilbudet, viser at det kanskje er gjennom dette tilbudet vi utdanner flest bønder/agronomer. Nå i 2013 er det utdannet 43 agronomer i Oppland; 30 på voksenagronomkurs og 13 på Valle Videregående.

Oppland Bondelag tror dette er en fordeling/situasjon som blir gjeldene framover. Vi mener det er svært viktig å beholde og videreutvikle tilbudet om voksenagronomstudiet. I tillegg til dagens deltidsagronomstudie, mener Oppland Bondelag at en også bør vurdere å etablere ettårig agronomkurs, heltid.

Attraktiv naturbruksutdanning i den videregående skolen

Oppland Bondelag mener det er avgjørende å få en attraktiv naturbruksutdanning/agronomutdanning som rekrutterer elever som vil gå videre på grønn utdanning samt være et godt tilbud til framtidige agronomer og bønder. Det blir også framover behov for høg kompetanse hos bønder, rådgivingsapparatet og på forsking innen jordbruk og matproduksjon, bioenergi og alt som har sitt utspring i fotosyntesen.

For å sikre framtidig elevgrunnlag på naturbruksutdanning samt utdanning av framtidige bønder, mener Oppland Bondelag at følgende forhold er viktige:

- God agronomikunnskap vil alltid være nødvendig og grunnleggende kunnskap for framtidig bønder, rådgivingsapparatet og framtidige forskere.
- Vi trenger en skole som har **status og bygger karakter** – som er attraktiv! For å oppnå dette må skolen ha høy faglig kompetanse og et attraktivt pedagogisk opplegg

- Skolen må ha attraktive og tidsriktige undervisningsrom.
- De som skal i et videre utdanningsløp etter naturbruksutdanninga, trenger god realfagsutdanning og kompetanse. Det er viktig at det blir et godt samarbeid med Lena vgs. som sikrer og styrker realfagsutdanninga, og Valle må sammen med Lena Videregående skape et videregående skoletilbud som har høy kompetanse og et attraktivt tilbud innen realfag.
- For å være attraktiv for framtidige bønder, agronomer og for de som ønsker en naturbruksutdanning med praksis, må Valle tilby:
  - Tidsriktig og moderne utstyr innen fjøs, tekniske løsninger og maskinutstyr.
  - Spennende, lærerike og gode praksisforhold

Plassering

- Ut fra behovet for styrking av realfagstilbudet og et tettere samarbeid med Lena Videregående for å utvikle dette, mener Oppland Bondelag at undervisningsbyggene må ligge på Lena slik som i dag.
- Oppland Bondelag er veldig i tvil om det er tilrådelig å bygge fjøs på Valle eller evt. på nærliggende jorder tett inn mot bebyggelsen i Lena sentrum. Dette bl.a. ut fra utfordringer om beitemuligheter og gjødselspreding. Det er viktig at landbruket og Valle får et positivt omdømme i nærområdet, og vi er usikre på om et nytt husdyrbygg inn mot Lena sentrum vil bidra positivt til dette.
  Oppland Bondelag mener det riktige vil være å renovere eller bygge tidsriktige husdyrbygg på Presteseter som gir mulighet til å utnytte de ressursene og den mjølkekvota som Valle disponerer i dag.

Utnytting av de disponible midlene

Oppland Bondelag er opptatt av at de midlene som Oppland Fylkeskommune nå vil bruke på Valle Videregående skole vil gjøre Valle til en attraktiv naturbruksskole til nytte og utvikling for Opplandslandbruket.

Vi har her prøvd å skissere noen faktorer som Oppland Bondelag mener er viktig for å lykkes. Vi registrer også at Landbruks- og matminister Trygve Slagsvold Vedum har bestilt en evaluering av dagens landbruksutdanning. I informasjonen om evalueringen står bl.a.:

”Hensikten med evalueringen er å innhente kunnskap som grunnlag for å vurdere kvalitet og innhold i utdanningen i de tradisjonelle landbruksfagene på videregående nivå og fagskolenivå. Denne kunnskapen vil være grunnlag for vurderinger og beslutninger om framtidas landbruksutdanning.”

Oppland Bondelag forstår at mange er utålmodige med å komme i gang med oppgradering av Valle Videregående. Vi mener likevel det kan være riktig av Oppland Fylkeskommune å avvente Landbruks- og matdepartementets evalueringen med tanke på endelige vedtak om utviklingen av Valle og hva og hvordan en skal satse på framtidig landbruks- og naturbruksutdanning i Oppland.

Vi forutsetter at Oppland Fylkeskommune opprettholder bevilgningen til utvikling av Valle selv om det blir noe forsinket i forhold til opprinnelig tidsplan

Vår dato	Vår referanse
20.06.2013	13/00745-8

Mer om evalueringen på Landbruks- og Matdepartementets hjemmeside:
http://www.regjeringen.no/nb/dep/lmd/aktuelt/nyheter/2013/juni-13/norsk-landbruksutdanning-skal-evalueres.html?id=728877&WT.tsrc=epost&WT.mc_id=epostvarsel_lmd

Med vennlig hilsen
Oppland Bondelag

Elektronisk godkjent, uten underskrift

Trond Ellingsbø Ola Råbøl